МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

Педагогічний факультет
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____
31 серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта

014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

2022-2023 навчальний рік

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Щербак Ігор Вікторович, старший викладач кафедри музичного мистецтва, кандидат педагогічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол від «27» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри
музичного мистецтва _____ (Стріхар О.І.)

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Музичне мистецтво, як засіб національно-патріотичного та громадянського виховання» здобувачі вищої освіти розуміють актуальність дисципліни, яка зумовлена необхідністю підвищення ефективності освітнього процесу на засадах національно-патріотичного та громадянського виховання та підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до здійснення процесу формування патріотичності та громадянськості у школярів; розглядають основні завдань концепції «НУШ», де визначено формування саме національно-патріотичної та громадянської компетентності, що засвідчується там і в презентованій моделі випускника нової школи; формують професійні компетентності щодо здійснення національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; здійснюють психолого-педагогічний аналіз літератури з підготовки до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; розкривають особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів у сучасних умовах; аналізують значення музично-естетичних чинників у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; визначають організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів: удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва, підвищення рівня патріотичності та громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання, національно-національно-патріотичне та громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва; надають характеристику основним критеріям, показникам та рівням готовності й оволодівають моделлю підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів.

Ключові слова: підготовка, національно-патріотичне виховання, громадянське виховання, майбутні учителі музичного мистецтва, патріотичність, громадянськість, музично-естетичні чинники, національно-патріотичне самовдосконалення, громадянське самовдосконалення, організаційно-педагогічні умови, критерії, показники, рівні, модель.

Summary

In the process of studying the discipline "Musical art as a means of national-patriotic and civic education", students of higher education understand the relevance of the discipline, which is determined by the need to increase the effectiveness of the educational process on the basis of national-patriotic and civic education and prepare future music teachers to implement the process of patriotism formation and citizenship among schoolchildren; consider the main tasks of the "NUS" concept, where the formation of national-patriotic and civic competence is determined, which is evidenced there and in the presented model of the graduate of the new school; form professional competences in the implementation of national-patriotic and civic education of students; carry out a psychological and pedagogical analysis of literature on preparation for national-patriotic and civic education of students; reveal the specifics of training a future music teacher for national-patriotic and civic education of students in modern conditions; analyze the importance of musical and aesthetic factors in the preparation of future teachers of musical art for the national-patriotic and civic education of students; determine the organizational and pedagogical conditions for the preparation of the future music teacher for the national-patriotic and civic education of students: improving the pedagogical skill of future music teachers, increasing the level of patriotism and citizenship of students of music-pedagogical educational institutions in the process of education, national-patriotic and civic self-improvement of future teachers musical art; characterize the main criteria, indicators and levels of readiness and master the model of training a future teacher of musical art for national-patriotic and civic education of schoolchildren.

Key words: preparation, national-patriotic education, civic education, future music teachers, patriotism, citizenship, musical-aesthetic factors, national-patriotic self-improvement, civic self-improvement, organizational and pedagogical conditions, criteria, indicators, levels, model.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Варіативна
	Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта	
Загальна кількість годин – 150 год.	Предметна спеціальність (спеціалізація): 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	***Рік підготовки***
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 4	Освітній ступінь бакалавра	20 год.
		Практичні
		30 год.
		Самостійна робота
		100 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить 150 год.: 50 год. – аудиторні заняття, 100 год. – самостійна робота (33% ~ 67%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Варіативна
	Код та найменування спеціальності 014 Середня освіта	
Загальна кількість годин – 150 год.	Предметна спеціальність (спеціалізація): 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)	***Рік підготовки***
		3-й
		Семестр
		5-й
		Лекції
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Освітній ступінь бакалавра	4 год.
		Практичні
		12 год.
		Самостійна робота
		134 год.
		Вид контролю: залік

Мова навчання – українська.

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить 150 год.: год. – аудиторні заняття, год. – самостійна робота (11% ~ 89%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: формування в майбутніх учителів музичного мистецтва професійних компетентностей щодо здійснення національно-патріотичного та громадянського виховання учнів. Курс спрямований на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок в сфері музичного мистецтва, методичної компетентності майбутнього педагога, естетичного ставлення до мистецтва в процесі вивчення дисципліни.

Завдання курсу: ознайомити з теоретичними засадами підготовки до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; визначити організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; визначити критерії, показники та рівні готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського виховання учнів; формувати у майбутнього вчителя музичного мистецтва вміння та навички організовувати процес національно-патріотичного та громадянського виховання в школі.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із дисциплінами «Історія та культура України», «Педагогіка», «Психологія», «Методика музичного навчання та виховання», «Хоровий клас», «Інструментальне виконавство з методикою викладання», «Музично-теоретичні дисципліни (сольфеджіо, гармонія, історія музики)», «Вокально-хорове виконавство з методикою викладання (хорове диригування, сольний спів)».

Навчальна дисципліна складається з 5 кредитів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими **компетентностями:**

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Знає основні етапи розвитку філософської думки, історико-культурні процеси становлення української нації, основи психолого-педагогічних наук, що сприяють соціалізації особистості, формуванню її загальної і професійної культури.

ПРН 10. Має навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання в практиці професійної діяльності науково-педагогічної та музично-методичної літератури, а також Інтернет-ресурсів.

ПРН 18. Розуміє значущість культури і мистецтва для виховання і розвитку особистості учня, цінує полікультурність світу і здатний керуватися у своїй діяльності сучасними принципами полікультурної толерантності, діалогу і співробітництва.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів

Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема.

Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах.

Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів.

Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів

Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання.

Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва.

Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів

Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.

Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.

Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості

Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика.

Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності.

Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості

Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання.

Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості.

3. Структура навчальної дисципліни
Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	10	2	2			6
Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	10		2			8
Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	10	2	2			6
Усього:	30	4	6			20
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	10	2	2			6
Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	10		2			8
Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	10	2	2			6
Усього:	30	4	6			20
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів	14		4			10
Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного	16	4	4			8

мистецтва до громадянського виховання учнів						
Усього:	30	4	8			18
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості						
Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	14	2	2			10
Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	16	2	2			12
Усього:	30	4	4			22
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості						
Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	16	2	4			10
Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	14	2	2			10
Усього:	30	4	6			20
Усього годин:	**150**	**20**	**30**			**100**

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	10	2				8
Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	10		2			8
Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	10	2				8
Усього:	30	4	2			24
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	10	2	2			6
Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	10		2			8
Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх	10		2			8

учителів музичного мистецтва						
Усього:	30	2	6			22
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів						
Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	15		2			13
Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	15		2			13
Усього:	30		4			26
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості						
Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	15					15
Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	15					15
Усього:	30					30
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості						
Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	15					15
Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	15					15
Усього:	30					30
Усього годин:	**150**	**6**	**12**			**132**

4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	2
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	-
3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	2
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	2
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	-
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного	2

	мистецтва	
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	-
8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	4
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	2
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	2
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		
11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	2
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	2
	Всього:	**20**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	2
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	-
3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	2
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	2
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	-
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	-
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	-
8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	-
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	-
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	-
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		

11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	-
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	-
	Всього:	**6**

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	2
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	2
3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	2
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	2
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	2
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	2
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	4
8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	4
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	2
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	2
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		
11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	4
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	2
	Всього:	**30**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	-
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	2

3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	-
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	2
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	2
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	2
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	2
8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	2
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	-
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	-
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		
11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	-
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	-
	Всього:	**12**

6. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	6
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	8
3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	6
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	6
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	8
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	6
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	10

8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	8
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	10
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	12
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		
11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	10
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	10
	Всього:	**100**

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Теоретичні засади підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
1.	Тема 1. Громадянське виховання як педагогічна проблема	8
2.	Тема 2. Особливості підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів у сучасних умовах	8
3.	Тема 3. Музично-естетичні чинники громадянського виховання учнів	8
Кредит 2. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
4.	Тема 4. Умови удосконалення педагогічної майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва	6
5.	Тема 5. Підвищення рівня громадянськості студентів музично-педагогічних закладів освіти у процесі навчання	8
6.	Тема 6. Громадянське самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва	8
Кредит 3. Методичні аспекти підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів		
7.	Тема 7. Основні критерії, показники та рівні готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	13
8.	Тема 8. Модель підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів.	13
Кредит 4. Національно-патріотичне виховання як цілісний процес становлення й розвитку особистості		
9.	Тема 9. Національно-патріотичне виховання: базові дефініції, нормативно-правова база, проблематика	15
10.	Тема 10. Національно-патріотичне виховання як складова компетентнісної освітньої діяльності	15
Кредит 5. Виховний потенціал музичного мистецтва як фактору формування національно-патріотичних почуттів особистості		
11.	Тема 11. Інструментальні та вокальні твори, хоровий спів як засоби національно-патріотичного виховання	15
12.	Тема 12. Роль музичної державної символіки у формуванні національної свідомості	15
	Всього:	**132**

7. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів:

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка доповіді з висвітленням проблем з національно-патріотичного та громадянського виховання учнів;

підготовка музично-виховного заходу національно-патріотичного та громадянського спрямування (для студентів ДФН).

Підготовка та захист контрольної роботи:

1. Обґрунтуйте основну ідею національно-патріотичного та громадянського виховання в історії науково-педагогічної думки.
2. Проаналізуйте нормативно-правову та теоретичну базу національно-патріотичного та громадянської освіти.
3. Охарактеризуйте сучасні тенденції національно-патріотичного та громадянського виховання в педагогічній теорії та практиці.
4. Складіть пам'ятку молодого патріота та громадянина України.
5. Розробіть музично-виховний захід з національно-патріотичного та громадянського виховання учнів.
6. Підготуйте конспект уроку з музичного мистецтва з використанням елементів народознавчого матеріалу.
7. Підберіть вокальні твори гуманістичного спрямування, які б становили основу національно-патріотичного та громадянського виховання.
8. Підберіть інструментальні твори гуманістичного спрямування, які б становили основу національно-патріотичного та громадянського виховання.
9. Складіть кодекс заповідей педагога-музиканта-вихователя-патрвота-громадянина.
10. Розробіть методичну модель батьківських зборів національно-патріотичного та громадянського спрямування.
11. Розробити сценарій тематичного концертного заходу з національно-патріотичного та громадянського виховання.
12. Розробити методичну модель музично-виховного заходу з національно-патріотичного та громадянськості.
13. Підготуватись до дискусії «Стимулювання до національно-патріотичного та громадянського самовдосконалення».
14. Розробити проект-презентацію «Стимулювання майбутніх учителів музичного мистецтва до національно-патріотичного та громадянського самовдосконалення».
15. Опрацювати нормативно-правові документи, що регламентують роботу вчителя музичного мистецтва в напрямку національно-патріотичного та громадянського виховання учнів. Законспектувати основні положення. Підготуватись до дискусії.
16. Ознайомитись з методикою «Ціннісні орієнтації» М. Рокича. Законспектувати основні положення. Підготуватись до дискусії.
17. Опрацювати роботу П. Ігнатенко, В. Поплужного та ін. «Виховання громадянина: психолого-педагогічний і народознавчий аспект». Підготуватись до дискусії.
18. Підготувати музично-краєзнавчий мультимедійний проект „Моя маленька музична батьківщина".
19. Розробити орієнтовну тематику кураторських годин національно-патріотичного та громадянського спрямування на наступний навчальний рік.
20. Розробити орієнтовну тематику науково-дослідних робіт з національно-патріотичного та громадянського виховання для учасників секції «Мистецтвознавство» МАН.

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів самостійно працювати з літературою; творчо сприймати навчальний матеріал і осмислювати його; сформувати навички щоденної самостійної роботи з метою одержання та узагальнення знань, умінь і навичок.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). *Поточне оцінювання* (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних робіт, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Використовуються методи усного і письмового контролю, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів-майбутніх фахівців до навчально-пізнавальної діяльності. Контроль знань та вмінь студентів з дисципліни здійснюють шляхом виконання тестових завдань, контрольних робіт, контрольних завдань, підготовки та виступу на практичних заняттях, участі у диспутах, практичній роботі, виконанні індивідуальних завдань.

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю.

Завданням *підсумкового контролю* (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно за умови, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу..

Студенту виставляється дуже добре, якщо відповідь повна, вичерпна, насичена термінологією з курсу; визначається точністю, послідовністю і логічністю; відповідає мовним нормам. У ході відповіді студент розкриває питання, передбачені для самостійного опрацювання, наводить приклади на підтвердження теоретичного матеріалу. У ході відповіді наявні незначні огріхи.

Студенту виставляється добре, відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві огріхи..

Студенту виставляється достатньо, якщо відповідь змістовна, однак неповна, репліки недостатньо вдалі, оскільки не враховують належним чином використання термінологічної лексики; порушується послідовність і логічність викладу думок; надається перевага невербальній комунікації; трапляються суттєві огріхи.

Студенту виставляється задовільно, якщо він бере участь в обговоренні теоретичних питань практичного заняття, проте, відповіді є недостатніми за обсягом (до 5-6 реплік), елементарними за змістом, зі значною кількістю помилок різного роду.

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують студенти** за 5 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота												КР	Накопичувальні бали/сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	20 частин I 20 частин II 20 частин III 20 частин IV 20 частин V	500/100*
30	20	30	30	20	30	30	50	40	40	50	30		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Вивчення дисципліни «Музичне мистецтво, як засіб національно-патріотичного та громадянського виховання» передбачає комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця з урахуванням індивідуальних особливостей учасників навчального процесу й спілкування. Курс передбачає надання майбутнім вчителям не тільки теоретичних знань, але й вміння працювати з навчальною методичною літературою. Крім того, студент повинен набути навички проведення занять громадянського спрямування.

З метою формування професійних компетенцій широко впроваджуються інноваційні методи навчання, що забезпечують комплексне оновлення традиційного педагогічного процесу, а саме, комп'ютерна підтримка навчального процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в групах, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, тощо).

11. Рекомендована література

Базова

1. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
2. Рудницька О. П. Педагогіка. Загальна та мистецька / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Богдан, 2005. – 360 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи : [навч. посіб.] / М. М. Фіцула. – К. : «Академвидав», 2006. – 352 с.
4. Щербак І. В. Військово-патріотичне виховання студентів засобами музичного мистецтва як педагогічна проблема / І. В. Щербак // Науковий журнал «Молодий вчений» – № 4 (44), 2017. – С. 502–505.
5. Щербак І. В. Категорійно-понятійний апарат дослідження проблеми підготовки учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів / І. В. Щербак // Web of scholar – № 5(23) – Vol. 3 – 2018. Warsaw, Poland, С. 42–48.
6. Щербак І. В. Музичне мистецтво як засіб національно-патріотичного виховання : [навч.-метод. посіб.] / І. В. Щербак. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 230 с.
7. Щербак, І. В. (2019). Модель формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 3(87). – СумДПУ імені А.С.Макаренка,* 132-143. **(**Shcherbak, I. V. **(**2019**).** The main directions of future musical art teachers preparation for

pupils` civil education. *Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies, 3(87)*), 132-143.
8. Щербак І. В. Обґрунтування структурно-функціональної моделі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів / І. В. Щербак // Наукові записки / Ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. – Випуск 157. – Серія : Педагогічні науки. – Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2017. – С. 147–151.
9. Щербак І. В. Основні напрями у підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва до громадянського виховання учнів / І. В. Щербак // Science review – № 5(12) – Vol. 1 – 2018. Warsaw, Poland, С. 74–80.
10. Щербак І. В. Підготовка вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання : [метод. посіб.] / І. В. Щербак. – Миколаїв : Іліон, 2018. – 200 с.
11. Щербак І. В. Проблема підготовки майбутнього вчителя музики до громадянського виховання учнів / І. В. Щербак // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / (ред. кол. : Побірченко Н.С. та ін.). – Умань : ПП Жовтий О.О., 2012. –Випуск 5. – Частина 2. – С. 88–94.
12. Щербак І. В. Підготовка студентів музично-педагогічних ЗВО до громадянського виховання учнів у сучасних умовах / Національно-патріотичне виховання студентів в освітньо-виховному середовищі університету засобами музичного мистецтва : монографія / О. І. Стрихар, Л. В. Ярошевська, Н. В. Ревенко, О. С. Штефан, І. П. Парфентьєва та ін. – Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. – 303 с.

Допоміжна

1. Конституція України від 01.01.2020 р. № 254к/96-ВР // Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр
2. Концепція національно-патріотичного виховання в системі освіти України від 29.07.2019 р. № 1038 // Режим доступу : https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/5d5/279/7ca/5d52797ca746c359374718.pdf
3. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні від 03.10.2018 р. № 710-р // Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-р
4. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи / Упоряд. Л. Гриневич, О. Елькін, С. Калашнікова, І. Коберник, В. Ковтунець, О. Макаренко, О. Малахова, Т. Нанаєва, Г. Усатенко, П. Хобзей, Р. Шиян – Київ : 2016. – 34 с. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf
5. Праксеологічна спрямованість професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва : монографія /О. І. Стріхар, Л. С. Аристова, К. К. Зуб, Л. Л. Васильєва, І. В. Щербак та ін.. – Миколаїв : «РАЛ-поліграфія», 2016. – 300 с.
6. Щербак І. В. Проблема підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва до громадянського виховання учнів / Щербак І. В. // Social and economic aspect of sustainable development of regions : Monograph. – Opole : The Academy of Management and Administration in Opole, 2018. – С. 336–341.

12. Інформаційні ресурси

1. https://nenc.gov.ua/wp-content/uploads/2016/07/gv1.pdf
2. http://stud.com.ua/72600/pedagogika/gromadyanske_vihovannya_navchannya
3. https://dorobok.edu.vn.ua/article/view/1425
4. http://old.mon.gov.ua/img/zstored/files/doc_30112012.doc
5. http://education-ua.org/ua/porivnyalna-pedagogika/466-vikhovannya-gromadyanskoji-svidomosti-molodi-v-konteksti-osvitnikh-reform-dosvid-ssha
6. http://ipv.org.ua/structure/laboratories/lab-grom-moral-vykhovannia.html
7. http://teacher.at.ua/publ/gromadjanske_vikhovannja/19-1-0-4760